

2 CENTESIMI

Predbrnja za Monari i
osano 1 K za 3 mjeseca
Pojedina broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia e Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamento für die
Monarchie vierjährig
1 K, einzeln Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za vrštenje objava u
Malom oglasniku plaće
se za svaku ried 2 pare
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
e Notiziario d'affari
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
10 centesimi.

Jedes Wort im Kleinen
Anzeiger kostet 2 h.
Die niedrigste Tasse 30 h.

Izlazil svaki dan osim nedjelje i svjetka u 11 ura prije podne. Esos ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Upravna i uredništvo Amministrazione e redazione - Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA i dr., PULA - Via Giuffrè br 1.

Izbornici Hrvati i Slovenci u Istri!

Kod predstojećih izbora zastupnika za Zemaljski sabor u izbornim kotarima gradova, trgovišta i obrtnih mjesta, za koje su uređeni izbori za dne 16. Novembra o. g., preporučamo Vam, da dadeće svoj glas za slijedeće muževe:

I. u trećem izborništvu kotara Pule sa glavnim biralištem u Puli, gosp.

Dr. Matko Laginja

odvjetnik i narodni zastupnik na carevinskom Vijeću, u Puli;

II. u izbornom kotaru gradova Volosko-Opatija, Kastav, Podgrad, Lovran, Mošćenice i Klana sa glavnim biralištem u Voloskom, gosp.

Dr. Matko Laginja

odvjetnik i narodni zastupnik na carevinskom Vijeću, u Puli;

III. u izbornom kotaru gradova Pazin, Buzet, Plomin sa glavnim biralištem u Pazinu, gosp.

Antun Zidarić, župnik u Kršanu.

Za političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri.

Pazin, dne 8. novembra 1908.

Predsjednik :

Tajnik :

Prof. Matko Mandić, v. r.

Dr. Niko Baničević, v. r.

Izbornici gradske kurije u Puli!

Preporučamo tople svim našim sumišljenikom, osobito u trećem izbornom kotaru grada Pule (Siana, Valmade, Serpo, Kastanjer, Polikarpo, Veroda, Vinkuran, Jadrski, Skatari, Šikići, Valdebec itd.) da pomno čuvaju legitimacije i glasovnice za 16 ovog mjeseca, koje im dolaze od kotarskog poglavara.

Talijani neće mira.

Kako je poznato, treći gradski izborni kotar u Puli odlučen je po dogovoru talijanskih i hrvatskih zastupnika, hrvatskoj stranci.

Prije izbora pisali su Talijani u svojim novinama, da neće postaviti kandidata u kotare, koje su odredjene hrvatskoj stranci, i opominjali nas, da niti mi nemijsmo postaviti kandidata u kotare njima odredjene, jer da je sklopljen kompromis iz među talijanskih i hrvatskih zastupnika i u tom pogledu. Nu to je bio stari miševar Talijana. Naše političko društvo zbija je odlučilo u t. v. talijanske izborne kotare ne postaviti kandidata i nije ih postavilo. Ali sada najednom postavili Talijani u trećem gradskom izborništvu grada Pule službenog kandidata. Tim nelegalnim činom — da se blago izrazimo — najvistiše nam Talijani rat. Mi smo pokazali da želimo mir, ali kad Talijani neće, mi prihvaćamo rat. Za šest godina su nas prevarili, ali ne smeta; mi ćemo kroz to vrijeme podvostručnim silama pripraviti i podučavati naš narod širom Istre na borbu, da u navješćenom ratu s Talijanima izvostiti pobjedu još bolju od one, kakovu je odnio 14. maja 1907. prigodom izbora za carevinsko vijeće.

Talijani su brzo zaboravili na svoj poraz od lanjske godine, koji ih je prisilio na ugovaranje sa njima toliko mrzanim Sla-

venima, pak omamijeni povoljnijim za nje novim izbornim redom i podjelom kotara, podižu opet glavu i stadoše starim načinom da komandiraju nama

Ponašavamo i dođajemo, da rado prihvaćamo dobrotu nam rukavicu; u borbi za svoja prava naš je narod oćelidlo, borba s Talijanima našem narodu jest veselje, izdržao je tu, borbu kroz četrdeset godina i sada s ponosom pokazuje na rjezine uspjehe, ta borba osvijetla je i drži u svijesti naš narod; bez borbe bi omlitavio, jer još nije postigao svoja prava, koja mu kao ljudima i narodu pripadaju, zato sve seljem pozdravlja po Talijanima navješteni rat, jer je svjestan da će u tom ratu izći pobjednik i slaviti konačnu pobjedu nad nepravdom i bezakonjem, te tada tek mirno počnuti na svojem ognjištu s umirenom savješću, da je kao čovjek i Hrvat učinio svoju dužnost, da je napokon i pred kolibicu istarskog kmeta sišlo svoje sreće i slobode.

VIESTI.

Mjestne.

Poziv izbornicima.

Izbornici gradskih kurija u Puli a pomeneće oni III. gradskog izbornog sreza pozvani su na dogovore, koji će biti svaki dan počam od danas u prostorijama mjestne Čitaonice u 8 sati na večer.

Visoki gosti u Puli.

Jucer bila je sa svojim jahtom «Rovenska» na prolasku u Puli, suprug nadvojvode Karla Stjepana Nj. Visost nadvojvokinja Marija Terezija sa kćerkama. Poslje podne prosjedila je put dalje.

Hrvatsko kazalište u Puli.

U nedjelju, 15. t. m. priredjuje dramatski odsjek «Sokola» šestu predstavu. Prikazivat će se «Kod bielog konja», vesela komedija u tri čina.

Naš osvrt u broju od utorka na predstavu od nedjelje, mnogi su shvatili krivo. Naša namjera nije bila ni izdaleka omalovažiti teški poduhvat našeg «Sokola» o-

požrtvovnost te ljubav diletanata za dobru stvar. Mi smo s ušitom pozdravili ustanovljenje dramskog odjsjeka, te ćemo i nadalje ne samo rado ići na ruku upravi, nego i živo nastojati da ta naša toli potrebna institucija ne propadne.

Ako smo prisiljeni kadkad da koju oštriju napišemo, to činimo u dobroj namjeri, da nemarnici ne kvare druge dobre, te da radi njih ne trpi stvar obćenito dobra.

Nek se pak ne sumnjiči nadi rano e viesti, jer ona je potekla od uredništva.

Narodni darovi.

Za Društvo sv. Ćirila i Metoda sabralo se K 8 na piru u kući Zamarije Diminije Miljarić u Sv. Lovreću od Predubca, od kojih darovale: Thomas Korec Thdr K 2, Ferd. Hrđy, župnik K 2, Jakov Visković K 2, g. ca Mici Božić od zadnjih izbora K 1; Ante Jeličić Jadres 20 p., a ostali svatovi K 120.

Današnji izkaz K 8—
Zadnji izkaz 1445*23
Ukupno 1453*23

Razne.

Slavenski novčani zavod u Trstu. «Jadranska banka» u Trstu otvorila je 1. studenoga u Opatiji svoju filijalu i povjerila upravu iste svom činovniku gosp. Krmpotiću. Istodobno je povjerila upravu svog trgovačkog i otvorenog odjsjeka «Balkana» gosp. Grgi Šariću podieliv mu prukuru. Naša «Jadranska banka» napreduje u svakom pogledu upravo sjajno pod vrjednost upravom njezina neumornog i vrijednog ravnatelja g. Antića.

Ovih dana će odpočeti svoje djelovanje i podružnica «Ljubljanske kreditne banke» a sa 1. siečnja i nova «Hrvatska štedionica» što je osniva naša dalmatinska kolonija pod vodstvom vrijednog našeg Filipa Ivanševića. Po tom ćemo imati tri domaća novčana zavoda, koji neka nam budu jake poluge u narodnoj i gospodarskoj borbi na ovoj izloženoj točci. Nek se samo mlade vodje ugledaju u Antića, pak ćemo biti svi zadovoljni. Adriaticus.

Poziv

na glavnu skupštinu Istarskog planinskog društva u Pazinu, koja će se održavati dne 22. XI. 1908. u 2 sata poslije pod. u hrvat. Čitaonici u Pazinu sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izvještaj odbora;
2. Izbor 2. odbornika;
3. Eventualia.

Odbor.

Povratak kraljevica Gjorgja u Beograd.

Na 7. o. m. j. prispio je prijestolonasljednik Gjorgje iz Petrograda u Beograd, gdje je dotekao uz velike vojničke počasti i gruvanjem topova. Uz silnu svjetvino dočekali su prijestolonasljednika svi srbijanski dostojanstvenici, a beogradski ga je načelnik pozdravio. Na ovaj podrav odgovorio je Gjorgje, da on dostoji bratski pozdrav iz Rusije. On se onosjećajući sa svu car i ruska javnost skloni uzvratiti srbske želje. Ako bi se na samrđnu 20. vieka dogodilo, da Evropa predje preko srbskih želja, tada će mir biti težji od rata. «Zato se pripravljajmo za boj, ne pitajmo, kako je jak neprijatelj, nego, gdje je on». Uz silno odbojevanje svjetvino odvezao se kraljević u dvor. Uz put je masa priredila burne ovacije pred ruskim i englezkim poslanštvom. Odmah su za tim kralj i kraljević brzojavno zahvalili ruskom caru na ljubaznom dočeku. Prijestolonasljednik je osim toga poslao brojav rumunjskom kralju, u kojem mu se zahvaljuje na uslugama, koje je odredio za njegova putovanja preko Rumunjske. Gjorgje je brzojavio također i knezu Nikolii, obavijestivši ga, da će srbska i crnogorska stvar dobiti jako pomoć iz Rusije.

Vojničke mjere u Srbiji.

Srbija se pripravlja. Na granici uz Savu i Dunav stoje već četiri regimente. Na

7. o. m. j. prispjela su u Ristovac 16 vagona topova sa municijom. Jucer je pako došlo od Soluna dalnjih 40 vagona raznih ratnih potrebitina.

Jubilee duhana.

Ove godine navršuje se 350 godina, odkad je prvi put iz Amerike u Europu donesao duhan španjolak Consalvo Fernandez. U početku se duhan slabo širio, ali danas, kad puši i staro i mlado, muško i žensko, bogato i siromašno, rabi se veoma mnogo. Bogati puše iz običesti, a siromah da umiri gladan želudac.

PARTE ITALIANA.

Elettori del terzo collegio della città di Pola!

Avvertiamo tutti i nostri consenzienti di custodire gelosamente le carte di legittimazione e le schede, che in questi giorni il locale capitanato distrettuale fa recapitare colla posta a tutti gl' elettori.

Note adriatiche.

XVII.

Perchè non la conferenza anche per l'Egitto?

Cesare Cantù scrive nella sua storia che la Francia nel 1859 sacrificò 40 mila soldati e 2000 ufficiali per l'indipendenza dell'Italia, ricevendo in compensa Nizza e Savoia.

Che cosa spera la Serbia ed il Montenegro che qualun' altro faccia altrettanto? Forse la Russia!

E' inutile illudersi, che alle spalle dell'Austria, questi due piccoli statiellini s'ingrandiranno. L'Austria da trent'anni occupò le due provincie di Bosnia ed Erzegovina, e vi eresse scuole, costrul strade ferrate ed aprì dappertutto un commercio sicuro. Dopo trenta anni credete bene di annettervi quelle terre e fece bene. Credevano forse, che l'Austria, avrebbe speso milioni per gl'altri?

Ecco dunque una risposta a tutti gli articoli di giornali che si dispensano in questi ultimi tempi.

Si afferma che l'Inghilterra non accetta i fatti compiuti e vuole una conferenza. Dica, di grazia, l'Inghilterra se si porterà sul tappeto l'occupazione dell'Egitto e quelli di Cipro?

Per tagliar corto, come direbbe Bismark, se fosse ancor in vita, bisogna poco ripromettersi dalla Costituzione turca e sarebbe ora di mandare in Asia il turco. Ma l'Inghilterra che si mostra tanto tenera in questi momenti verso la Turchia, cela un ultimo colpo — l'entrata dei Dardanelli col possesso di Costantinopoli, onde avere così in sue mani tutte le chiavi del mondo, contenta di vedere la capitale turca a Smirne.

Ma questa volta l'Inghilterra fa il conto senza l'oste, perchè le potenze vigilano, specialmente la Russia!

Non tema dunque l'Austria, non sperii nulla la Serbia ed il Montenegro da questa parte, non creda che la Russia si staccherà dall'Austria per fare piacere all'Inghilterra che indovina i scopi, ed o tutto aspetti che i tempi si maturino che in quanto ad una guerra disastrosa, sarebbero gli slavi contro slavi a dare la vita. E perchè? Per fare il comodo degli Inglesi!

Ci vuol altro!

La Dalmazia, la Bosnia, l'Erzegovina e la Croazia saranno unite e saranno forti, sotto l'egida degli Asburgo.

Xviii.

DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

La proposta di legge d'annessione.
 Ai due parlamenti — quello di Vienna e quello di Budapest — verrà presentato per la trattazione un progetto di legge riflettente l'annessione della Bosnia e dell'Erzegovina alla Monarchia.

Il progetto avrà, meno le indispensabili varianti, la medesima dicitura e sarà assai breve, conterà cioè di tre punti soli, vale a dire: il concetto dell'annessione, poi l'estesa dei diritti ereditari della Casa imperante sulle due provincie ed infine verrà statuito il principio, che la posizione di diritto di Stato verso le due parti della Monarchia (Austria e i paesi della Corona di S. Stefano) verrà regolata in via costituzionale d'accordo delle legislative di Vienna e di Budapest.

Mentre ciò avranno a trattare i due parlamenti, la nazione croata, dei cui connazionali si tratta, a mezzo di un forte congresso del partito di diritto tenutosi giorni fa a Zagabria col concorso di diversi bonifici cattolici e mussulmani, stabilì un ordine del giorno nel quale, ringraziando il Sovrano del passo fatto verso l'unità della nazione, chiede che questa si vada compire coll'unire tutti i paesi abitati da gente croata, in un solo corpo politico autonomo entro la Monarchia, essendovi date le basi del diritto storico della Croazia e di diritto delle nazioni, trattandosi della medesima stirpe.

A noi anche pare che sia inutile ogni illusione e dei tedeschi e dei magiari e che l'unione delle provincie annesse coi paesi sloveno croati della monarchia sia il modo più ragionevole per una base solida di pace e progresso civile e materiale di un popolo, il quale in fin dei conti l'Europa deve molto per le lotte dai Croati sostenute contro le orde turche anche a salvezza dell'Occidente europea e della sua civiltà.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA I BR
 Odgovorni urednik ANTE VOLARIĆ.

MOLBE

za biti pregledan kod vojničke stavje izvan svojega kotara i molbe za dobiti pogodnosti navedene u par. 31, 32-33-34 vojničkog zakona, obavlja
 Pisarna za vojničke poslove
EDUARD R. V. CAVALLAR
 PULA, Piazza Carli N. 1. I.

Fondi da vendere

con pietre per fabbricare.
 Prezzi convenienti, bellissima posizione.
 Rivolgersi presso
Martino Quaranta
 Via Flaccio 61 (Castagner).

Prije nego li zahtijevate
 Obolnu, Hipotekarni ili Stvarni
ZAJAM
 zahtijevajte bezplatno Prospekt.
MELLER L. EGVED
 BUDIMPEŠTA
 IX. Löbnyalétele 7
 Telefon Internacion
 46-311.

Slobodan sam javiti sl. općinstvu grada Pule, da sam sa 1. t. mj. otvorio

TRGOVINU
 Vina, ulja, octa, krumpira, fazola itd.
PULA — Via Castropola broj 6 — PULA.

Svoje cijenjene musterije poslužiti ću uvijek najboljom robom uz povoljne cijene.
 Sa veleštovanjem
Ivan Fait.

Mi permetto di avvisare il P. T. Pubblico della città di Pola, che col giorno 1 novembre 1908 ho aperto un

NEGOZIO
 in vini, olio, aceto, patate, fagiolini ecc.
POLA — Via Castropola N. 6 — POLA.

Assicurando la mia Spett. Clientela di servirli puntualmente colla migliore merce a prezzi miti, mi segno devotissimo
Giovanni Fait.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo u Puntu.

Poziv na skupštinu.

Pošto nam je dana koncesija putem c. kr. Namjestništva u Trstu, 9. oktobra 1908. pod br. VIII. 4683-07 pozivamo ovim dioničare našeg društva na

generalnu skupštinu

koja će biti u **PUNTU** dne 15. studenoga 1908. u prostorijama pučke učione, od 11 sati predpodne napred, sa sljedećim

Rasporedom:

1. Nagovor presjednika, izvješće i rasprava o dosadanjem djelovanju.
2. Konstituiranje društva, to jest:
 - a) Rasprava i prihvrat konačno ustanovljenih i od c. kr. vlade odobrenih pravila;
 - b) Izbor ravnateljstva;
 - c) Izbor nadzornog vijeća.
3. Rasprava i odluka o povećanju osnovne glavnice za dragih 250.000 — kruna.
4. Rasprava i odluka da može ravnateljstvo ustrojiti glavne agencije, gdje i kad nađe za shodno.
5. Rasprava i odluka o predlogu za nabavu novih parobroda, ili odluka, da se to prepusti Ravnateljstvu i nadzornom odboru.
6. Rasprava i odluka o temeljnim načelima za službovne ugovore činovnika, kapetana i vojske i za osiguranje istih proti nezgodam i za starost.

Odbor za osnutak

„Austro-hrvatskog parobrodarskog društva na dionice u Puntu“
PUNAT, dne 1. studenoga 1908.

OPASKE:

Po § 6o društvenih pravila, ova skupština biti će vlastna odlučivati o svim gori navedenim točkama, čim bude na njoj prisutno barem 40 dioničara ili njihovih punomoćnika, koji jedni i drugi skupa zastupaju barem jednu desetinu svih društvenih dionica.

Po § 20 društvenih pravila, na generalnoj skupštini pripada svakom pojedinom dioničaru pravo glasa, samo na temelju dionica, koje su barem mjesec dana pred glavnu skupštinu upisane u knjigu dioničara na njegovu ime. Svake dvije dionice bile vlasne ili zastupane, daju prava na jedan glas; više od pet glasova ne može nijedan dioničar imati u svoje ime; ali kao punomoćnik može imati još drugih pet glasova.

Po § 21, svaki dioničar, koji želi prisustvovati generalnoj skupštini, ima položiti svoje dionice sa kupovnim aršinom u pisarni društva u Puntu, ili pakto kod više navedenih zavoda; na to će dobiti iskaznicu, na kojoj je zabilježen broj uložnih dionica i broj glasova, koji mu pripadaju. Samo sa ovom iskaznicom, moći će dioničari glasovati u generalnoj skupštini.

Pa § 22, pravo glasa može dioničar višiti osobno ili po punomoćniku. Punomoć mora biti pismena.

Ovi zavodi jesu ovlašteni primiti u polog dionice i izdavati „Iskaznice“ za ovu generalnu skupštinu:

- Istarska posujilnica u Puli;
- Društvo za štednju i zajmove u: Dobrinj, Veli Lošinj, Cres, Omišalj, Vrbinj, Mali Lošinj, Baška;
- Gospod trgovačko društvo u: Beli, Nerexine, Martinšćica, Dubašnica;
- Filijalka Banke i štedione za Primorje: Rijeka.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
 za prugu Baška-Rijeka-Baška.
 Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Neđjelja	Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Utorak i Subota	Postaje	Utorak i Subota	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak	Neđjelja
Prije podne	Prije podne	Prije podne						
—	—	4-30	odl.	V Baška	dol.	—	4-—	—
—	—	5-30	dol.	Punat	odl.	—	4-50	—
5-45	5-—	5-45	odl.	—	dol.	5-15	4-35	4-35
6-—	5-15	6-—	dol.	Krk	odl.	5-—	4-20	4-20
6-10	5-30	6-10	odl.	—	dol.	4-50	4-10	4-10
—	6-45	—	dol.	Beli	odl.	3-35	—	—
—	6-55	—	odl.	—	dol.	3-25	—	—
—	—	6-55	dol.	Glavotok	odl.	—	3-25	—
—	—	7-—	odl.	—	dol.	—	3-20	—
7-30	7-30	7-30	dol.	Malinska	odl.	2-50	2-50	2-50
7-40	7-40	7-40	odl.	—	dol.	2-35	2-35	2-35
8-30	8-30	8-30	dol.	Omišalj	odl.	1-45	1-45	1-45
8-40	8-40	8-40	odl.	—	dol.	1-35	1-35	1-35
9-30	9-30	9-30	dol.	Rijeka	odl.	12-45	12-45	12-45

Uvjetno pristojanje u Staroj Baški.
 Ravnateljstvo si pridržuje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.
 Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andriasy 25
PUNAT, dne 8. listopada 1908. RAVNATELJSTVO.

Sapun Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru je najbolji i najjeftiniji, zato trošite samo taj sapun.

Dužnost je svakog našeg trgovca da drži u svojoj trgovini samo Družbin sapun, a time će bez svoje štete doprinášati probudjenju hrvatske svijesti u Istri.

Naručbe se šalju tvrdki
IVAN LENTIĆ, Milna (Dalmacija).

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji upućuju zadrugarskih dionara jedna ili više po krunu sv.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dionice bez ikakvog odštaka.

Vraću na štednju ukoliko iznosu do 1000 K bez prethodnog odštaka, a iznosu od 1000 K ako se nije kod uklopa uzimane utomoviti veći ili manji rok na odšak, uz odšak od 8 dana.

Zajmove (pouzde) daje samo zadrugarom, i to ne hipoteku ili na nečemu i sadržano uz gwaranciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati pođne podne; u neđjelju i blagdan zadrugara.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vjelo Gvarova vjelnice kule (M. odai Dom) prvi pod česom, gdje se dobivaju pablike informacije.

Ravnateljstvo.